

DOMOVINA

Uredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 8. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak torek in petek ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 kron, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 90 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratne inseriranje znaten popust.

Poljaki in Rusi.

Iz govora prof. Zdziechowskega na časnikarskem kongresu v Voloski.

Lansko leto svečana, ko so v Krakovo dospeli glasovi, da je počila rusko-japonska vojna, sem se izrazil, da ta dan napoveduje začetek nove epohe, v kateri se razruši svetovna hegemonija evropskih narodov, a pred vsem Rusije, in ki pošlje na pozorišče novega in odločnega činitelja v žoltem plemenu. Moje besede so se tedaj mnogim zdele drzko-smele, ali njihovo istinitost so potrdili dogodki. V borbi z malim Japanom se je zmajal najmočnejši državni orjak, pred katerim je do tedaj trepetala vsa Evropa. Velika važnost ruske vlade je padla, izpregovorilo je rusko ljudstvo. A vse, kar se zdaj godi v Rusiji, se ne more drugače imenovati nego začetek revolucije. Ali je treba dokazovati, kako silno bo vplivala ruska revolucija na premeno odnošajev narodov in držav vsega sveta in na vse panoge njihovega življenja!

Istega mnenja kakor jaz o bodočih posledicah vojne so bili pri nas vsi, ki so znali gledati na Evropo in Rusijo z očesom, ki ni zaslepljeno s zunanjim sijajem, in ki temelje na krščanski ideji, da so krščanski narodi dolžni, da to idejo oživetvorijo, ali da vendar še doslej te svoje dolžnosti in poslanstva niso znali, niti hoteli izpolniti. Že leta 1874. je eden največjih ruskih mislecev, Solovjev, napovedal s pravim proročanskim zanosom v pretresljivi pesmi propast državne ruske sile v borbi z Japanom.

Kako daleč so bili naši slovanski bratje od teh strahov! Čutili so strašno germansko nevarnost in smatrali sam obstanek močne Rusije za jamstvo, da jih germanizem ne bo požrl, niti misliti niso hoteli nato, da bi jim mogla biti naravna braniteljica potolčena. Živo se spominjam zadivljenosti in vznemirjenosti nekega čestitega vsenčiliškega profesorja v Zagrebu, ko sem na vprašanje, kako se bo končala ta vojna, izjavil z največjim prepričanjem, da Rusija ni v stanu

zmagati, ker je ona „velikan na lončenih nogah“. O Rusiji, kakor istovrstni celoti, se ne more govoriti, ker obstoje neizmerni prepadi med vlado in narodom, tlačnim od nje. Za nas, ki smo od blizu gledali ta razdvoj, je bilo povse jasno, da vladna Rusija nikdar ne more zmagati, ker je protikrščanska, antidemokratska in protiruska!

Vladna Rusija je protikrščanska; vsa politika jej je prav do zadnjega časa, do proglasa ukaza o toleranciji, nasilje na krščansko idejo, ona se ni nikdar izogibala nikakšne krutosti in tlačitve tujih veroizpovedi in tujih narodov. — Antidemokratska je, ker jej rusko ljudstvo ni služilo nikoli za drugo nego samo za material, s katerim teši nenasitni apetit birokratske klike, ki stoji kot zid med carjem in narodom. — Vladna Rusija je protiruska, ker je ustvarila moč Prusije, svojega najhujšega dušmanina, šla do danes slepo, kakor se jej je ukazovalo v Berlinu, po stranskih poteh od l. 1878. in vkljub svoji zvezi s Francijo.

Ni sumnje, da bi za germanizem bila največja nevarnost močna Rusija, a takšna more biti samo svobodna Rusija, v kateri bi izginilo nasprotstvo med vlado in narodom, slovanska Rusija, t. j. pomirjena z Poljsko, ter koja bi s tem vabila k sebi slovanski svet, in zaveznica Avstrije. Neposredna korist Pruski je, da se onemogoči premena notranjih odnošajev v ruskem carstvu in da ostane vse pri starem; da ostane reakcionarna politika napram narodu, a rusifikatorska na mejah, predvsem na Poljskem.

Tudi ruski ministri so v privatnem razgovoru s Poljaki izjavljali s čudno odkritostjo, da ima ruska vlada važen vzrok zoper zboljšanje poljskih razmer, namreč ta, ker smatra nemška vlada neobhodno potrebnim, da se omeje pravice poljskega prebivalstva.

Ta reakcionarna in rusifikatorska politika se je zlasti poostрила po tragični smrti carja Aleksandra II. l. 1881. In kakšen sad je to obrodilo? Ta, da se je država odtujila vsem svojim podanikom. A to ni vse. Ker so oni, ki vladajo,

obrnili vso državno silo, vso umstveno moč v to, da tlačijo in ponižujejo že potlačene in stiskane; zato sta nastali dve neizogibni posledici: Topost uma in gniloba srca. Prvo in drugo se je pokazalo za sedanje vojne. Generali so se pokazali nesposobne za svojo težko nalogo, a bose noge in cunje prezebljih in gladnih vojakov so dokaz, da vsi, trgovci, podvzetniki, uradniki, posredniki, life-ranti, gredo za dobičkom, za špekulacijo, vsi plenijo državno blagajno, pa naj še toliko trpe vojaki.

S pravom je nedavno trdil v „Ruskih Vedomostih“ slavni ruski učenjak, profesor Timir-jazev, da je vsak zunanji triumf ruskega orožja, ki čvrsti avtokratično, reakcionarno smer vlade, bil poraz ruske družbe in svobodnega razvoja njenih sil — in nasprotno: Vsak zunanji poraz, ki slabi vlado in jo sili, da dvigne ljudstvo, pomeni obrat na boljše v življenju in notranjih razmerah Rusije. Ta trditev se povse zлага z današnjimi dogodki. Pod udarci Japoncev se vlada ni samo zmajala, nego je izgubila ves svoj ugled pri podanikih; zato pa se je dvignil narod, napočila je zora boljših dni in začeli so se glasovi onih najplemenitejših ljudi v Rusiji, ki so doslej morali molčati, a vsi so istega mnenja, da se mora dati svoboda govoru, pripustiti k sodelovanju narodne zastopnike v državnih stvareh, dati ravnopravnost vsem državljanom brez ozira na vero in narodnost; to so neobhodno potrebna sredstva, da se dvigne Rusija.

Neposredna posledica teh zahtev je bila ta da so se storili prvi koraki uzajemnega zbližanja poljskega in ruskega naroda. Na obeh straneh so čutili potrebo bližnjega sporazuma. O tej, za vse Slovanstvo važni stvari, so začeli Rusi in Poljaki na široko razpravljati, in shajajo se vedno bolj pogosto v Petrogradu, Moskvi in v Varšavi. Poljsko vprašanje se neprestano razmotriva po ruskih novinah. Kongres vseh advokatov iz carjevine v Petrogradu, tako za njim kongres vseučilišnih profesorjev je energično protestiral proti

LISTEK.

Karin.

Zgodovinska povest. — Spisal Mavro Jokay. Prevel Prost. Mrvičkov.

(Konec.)

Že je bučal vihar ter skrival samo še svoje bliske.

Ves Rim si pripoveduje, da je prilomastila usodna vojska, hoteč se osvetiti Karinu. Povsod se govori o tem, samo v dvoranah Karinovih ne. Tam trajajo še nadalje zabave in če včasih kdo omeni le z eno besedo, da se bliža Dioklecijan, se mu vse posmehuje.

Kdo pa je ta plebejec? pravi Manlij. Je li že kdo čul kedaj njegovo ime med rimskimi patri-ciji? Kdo mu je oča? Njegovo mater jih je poznalo morda mnogo. Robinja je bila v hiši senatorja Anulija, in prav mu je, da ga lahko tirja za se, kot sadež svojega premoženja.

Dvorniki so se smejali temu dovtipu.

Saj ti ga moraš poznati, Manlij?

Nikoli ga nisem videl. Navadno sem bil sam vedno tam, kjer se je bilo igrati z nevarnostjo. Ali tam nikdar nisem zazrl Dioklecijana. Poznam

ga po glasu in vem, da je vedno le načeloval zadnjim stražam, ko smo prodirali, prednjim pa le tedaj, kadar smo se umikali.

Gromovit smeh je sledil tem besedam.

In kakšno vojsko ima? jih vpraša več.

O jako poslušna. Do sedaj je volila samo tri imperatorje. Kar se pa tiče njene hrabrosti, se ta niti primerjati ne da, kajti od Tigridinih obal se je vrnila, ne da bi videla sovraga. Lahko si mislite, kako je z ostalimi vojaki, ako vam pravim, da sem bil jaz med njimi največji junak.

In vaša poročila o zmagah?

Dve tretjini je izmišljenih. Če smo tudi zmagovali včasih, se je storilo to le vsled premoči naših čet. Sedaj pa čujem, da je bolezen in begunstvo sila zmanjšalo vojsko.

Ti lizuni niso čuli ničesar raje, nego taka grdenja. Njim na ljubo psoval in grdil je Manlij celo samega sebe.

Ko pa je Dioklecijan prišel že v Mezijo, začeli so vojskovodje resno nagovarjati Karina, naj se pripravi na bran. Res zbere Karin vse čete iz evropskih provinc.

Mahoma počil glas, da bode Karin osobno vodil vojsko. Videti ga je bilo pri vseh vojaških vajah in ogledih. Manlij mu je bil neprenehoma na strani. Sedaj mu je budil pohlep in zavist,

sedaj mu vzbujal bojazen, veaomer mu govoril na srce, naj ne prepušča slave svojim vojskovodjem ter ne poverja njihovi vesti vojne kocke.

Zmagovit vojskovodja je nov sovrag, je dejal navadno.

In cesar se je predstavil svojim zbranim četam na belcu sedeč, v zlatem oklepu, v vijioletnem krilu in bagrenem plašču, kot prvi vojskovodja.

Dan pred odhodom so obiskavali načelniki tempelj za tempeljem. Žrtvovalo se je povsodi, celo na darilnikih egipčanskih bogov. Manlij sam je pomagal božjim slugam loviti govedo lastno-ročno svečeniku in mu ogrnil rdeči plašč.

Svečano sluša narod prorokovanje avgurov. Kvarterkvart je razprostrl roki ter objavil s zastrtimi očmi:

V tem boju pade sovražnik Rimu!

A kdo je sovrag? Je li Dioklecijan ali Karin, tega ni povedal dobri mož.

Cesarski spreved dospe končno do Cibelinega tempelja.

V odprtem portiku so plesale zbesnele svečenice v tem, ko se je strahovito trobilo na rogove. Telo so si zbadale z noži, peneča se usta so bruhala neumljive besede. Vrtile so se v krogu toliko časa, da so se sesedale do cela zmešane.

rusifikatorski politiki. Prišlo je do prvega poljsko-ruskega kongresa, ki je bil v Moskvi znamenita dneva 8. in 9. malega travna t. l.

Sestali so se tam odposlanci glavnih poljskih strank s zastopniki ustavne ruske stranke. Bil je tam cvet ruske inteligence, najodličnejši in najuglednejši delavci. Zaključki posvetovanja imajo za Poljake in Ruse ta velik pomen, da je ustavna ruska stranka, h kateri spada večina ruske inteligence, sprejela v svoj program državno avtonomijo Poljske kraljevine s zastopniki v osrednjem parlamentu in s posebnim zborom v Varšavi, nadalje s zakonom zagotovljeno svobodo narodno-kulturnega razvoja poljskega življa v Litvi in Rusiji.

Ali pride krmičo Rusije kmalu v roke ustavni stranki, ne vemo. Večina misli, da so dnevi današnjega sistema že seštet, a drugi so drugega mnenja. Poljski list „Głos Narodu“ piše, da je kongres v Moskvi „dogodek zgodovinskega pomena, s katerim se začenja nova doba poljsko-ruskih odnosov“.

Med onimi, ki se laskajo današnji Rusiji in so nehote zakrivili moralni, a potem politični padec Rusije, zavzemajo ne baš zadnje mesto publicisti raznih slovanskih krajev, ki so bili neutrudni v slavitvi avtokratične Rusije, njene nezmajane moči in še slavnije njene bodočnosti kot gospodarice in varuhinje Slovanov. Čas je, da se vestno, skesamo za ta greh in da se vsi zjedimo z onimi najboljšimi v Rusiji, ki delajo na to, da jo moralno prerode.

Za slovensko obrt.

Po govoru g. Iv. Rebecka na zboru pol. društva „Maribor“.

Polstoletna zgodovina našega naroda nam jasno kaže, koliko smo dosegli v tej dobi, ako pomislimo, da poprej nismo imeli niti svojih šol, ne denarnih in sploh nikakih zavodov. V tem, primeroma kratkem, a za nas prevažnem razdobju smo se dvignili do samozvesti in se kolikortoliko otresli pasje ponižnosti. To je lepo zadoščenje našim narodnim buditeljem. Nekaj smo dosegli, a mnogo zamudili; kar je zamujeno, se mora sedaj popraviti, kar pa seveda ne pojde tako hitro, a z združenimi močmi obvladamo vsako zapreko.

Poglejmo v druge države, Nemčijo, Francijo, oglejmo si našo posestrimo, deželo Češko — kaj je tam dovedlo narod do takega blagostanja, kakor ga nikjer ne opažamo med Jugoslovani? Ali ni to zasluga obrti, industrije in trgovine, ki je pri nas za naše potrebe mnogo premalo razvita, saj večjih podjetij v narodnih rokah skoraj nič ni. Sicer je pri nas nekaj veleindustrije in trgovine, ali ta je v nemških rokah, in če se s časoma Slovenci tega ne poprimemo, nas bo ta popolnoma preplavila in v doglednem času tudi iznarodila.

Gledalo se je dozdej pri nas le na to, da si narod vzgoji inteligenco, to je doktorje, profesorje, duhovnike, uradnike itd. Treba je, da je narod popoln v vseh slojih, ali, če pogledamo, ali

ima naš narod s tem tudi povrnjeno vse, kar je zato žrtvoval, lahko rečemo, da ne.

Pa vkljub temu naši rodoljubi niso še prišli do uvidevanja, da si moramo pozornost obrniti tudi na obrtniški in trgovski stan, iz katerega bo sledila industrija. Kadar pa imamo enkrat to, bode narod dosegel pravo blagostanje.

Da imamo moderno naobrazeno obrtništvo, bi se tisoče in tisoče premoženja ohranilo domovini; ne bilo bi treba toliko denarja pošiljati proč, ampak bi krožil pri nas ter se z umnim in pridnim delom sam obsebi množil. Dandanes pa smo vsled pomanjkanja slovenske industrije še primorani največ potrebščin si naročati od drugod. Stem pa, da denar pošiljamo proč, gotovo ne pospešujemo narodnega blagostanja. Tega bomo pa le dosegli, ako si vzgojimo obrtniški in trgovski naraščaj.

Znano je, kolikokrat se iščejo različni obrtniki vseh strok, ter se jim takorekoč zagotavlja dober obstoj — seveda morajo biti večji svojega poklica, biti morajo sami pridni in poštene. Rodoljubi v različnih trgih bi jim radi šli na roko z naročili in priporočili, a ni jih, da bi se oglašili, vsaj redkokedaj. Ako se pa le kateri oglasi, je prvo, kar pove, da je zmožen, trezen in pošten, ali potrebnega kapitala nima! Doma ne dobi denarja proti poročstvu, ker si vsakdo misli, bogve kako mu bode šlo, obrt ne pojde in potem je tudi posojeni kapital izgubljen. Tam, kjer se misli naseliti, ali kamor ga dostikrat vabijo, tam tudi še ne morejo imeti zaupanja vanj, ker ga še ne poznajo; in tako ostane obrt nezasedena na škodo posameznika, kakor tudi na škodo okraja, trga ali mesta. Kaj torej storiti? Povsod v vsakem kraju, kjer je obrt malo razvita, ali se obrtniki nemškutarji, je gotovo nekaj rodoljubov, ki stvar zasledujejo. Tam naj se rodoljubi pogovore s starši, ki imajo za to sposobne sinove, in jim, ako niso premožni, grede na roko, da se sinovi uče potrebnega obrta pri dobrem mojstru. Potem se naj deček pošlje v obrtno šolo 2 ali 3 leta; ko vojaščino odsluži, naj gre na tuje za kaka 3 leta. V tem času dozori za samostojnost.

Še krajša pot pa je, ako bi se dali v obrtno šolo fantje, ki so se kako obrt že izučili in služijo že kot pomočniki. Na ta način, mislim, bi najprej prišli do pravega obrtnega naraščaja, in stem bi bilo mnogo pridobljenega.

Hočem še nekaj omeniti o šolah. Pri nas, Slovencih je navada, da kdor le more, dá svojega sina študirat, če je dobre glave. Ako pa deček domače šole dobro ne dovrši, od doma bi ga pa starši le radi spravili, takemu dečku rečejo, ti nisi za dom, nisi za šolo, ti se boš moral učiti kakega rokodelstva; za tam boš že. Tako torej! S takimi talenti naj potem naše slovensko obrtništvo v obrti tekmuje z drugimi, n. pr. nemškimi obrtniki, kjer se posvetijo temu poklicu najboljše moči in katerim so dana vsa sredstva za mogočo konkurenco. Tako se je do danes vzgojeval naš narodni obrtni stan. Tako ne sme več dalje iti; ako ga hočemo uvrstiti med konkurenčni svetovni boj, mu moramo posvetiti najboljše moči.

Oglejmo si samostojno obrtništvo in trgovstvo še od druge strani. Ker je pri nas Slovencih vsaka reč politična, oglejmo si jo torej tudi od te strani. Vprašam, ali so uradniki res toliko krivi naše politične mizerije? Zopet bi rekel, da ne. Ako pogledamo naša ponemčena, kakor tudi poitaljančena mesta in trge, kdo jih vlada? Uradniki ne, pač pa jih vladajo meščanje, in to so po veliki večini trgovci in obrtniki. Dokaz temu je Celje. Ali bi si vlada upala nam poslati tako uradništvo, če bi bilo to obrtništvo in trgovstvo, kar ga je v Celju narodno, Slovensko? Menda ne! Potem bi bile razmere v narodnem oziru čisto drugačne, kakor pa so v resnici.

Da se razmere spremenijo, nam ni treba samo akademične inteligence; tukaj bode odločevalo obrtništvo in trgovstvo. In to bodi narodnim voditeljem v pomislek.

Južno slavjanstvo.

Pismo iz Balkana.

Radostno je dejstvo, da se južni Slovani vedno bolj in bolj zbližujejo, spoznavajo in sprijateljujejo. Še pred nekimi leti so bile posebno med tedanjo učeo se mladino v Zagrebu in Belgradu separatistične namere razširjene, tako da se ni smelo ime Slavjan niti izreči. Kar je posameznim plemenom slovanskim občeja, to je veljalo za utopijo; a kar jih razločuje, le to se je povdarjalo. Hrvat ni znal dobre besede o Srbu, a Srb ne o Hrvatu. Bolgar in Srb sta se črtela do krvi. Slovenec pa je zrl nekako sočutno na vse te pojave ter marsikrat vzdihnil: O kedaj bodo prišli za Slavjanstvo boljši časi, kedaj bodo spoznali Hrvati, Srbi in Bolgari, da je le v slogi moč, a v neslogi slabost in prokletstvo!

V poslednjem četrt stoletju prošlega veka smo imeli dosti bratskih preprirov, več kakor v poprejšnjem. Kakšni prizori so se vršili v Zagrebu proti Srbom, kakšni v Belgradu proti Bolgarom in v Sofiji proti Srbom! Marsikdo se jih bode še živo spominjal, posebno ako je bil pri njih navzoč. A boljše je, da vse to pozabimo in da se radujemo pojavom, ki nam pričajo o bratskem edinstvu in o slavjanskej slogi.

Lanska izložba jugoslavjanskih umetnikov v Belgradu je najlepši dokaz, da moremo zjediniti dostojno nastopiti pred svetom. Posamezni smo še neznatni, a v bratskeji družbi smo faktor, s katerim začnejo precej računati celo na Dunaju in v Budapešti.

Zato so hoteli precej otvoriti takšno izložbo v Sarajevu. A tam razumevajo „bratstvo“ čisto po svojem; tam je jezik „zemaljski“, tam je sloga „naška“. Zato je bolje, da se ognemu Sarajevu, dokler so tam tako čudne razmere.

Pojdimo v Zagreb.

Tam veje zdaj čisto drug duh, kakor v poprejšnji periodi. Srečali so se tam letos srbski in bolgarski pisatelji in umetniki s hrvatskimi. Slovenskih žal, ni bilo. Temu je menda kriva prevelika občutljivost, katera bi se lahko pokazala nasproti drugim narodom, a nasproti bratom ni

Mahoma se iz tega hrušča in trušča začuje presunljiv, strašansko usklik. Glas je bil to, ki je pretresal mozeg, trgalo srce; vsakdo se je obrnil proti kraju, odkoder je menil, da ga je čul.

Vitka ženska podoba stoji na vratih svetišča. Zavita je v dolg bel plašč, kateri drži z obema rokama.

Gorje ti, Rim, gorje ti, narod rimski, gorje ti, rimski cesar!

In stopi venkaj v portik. A ko odpre mrzle, blazne svoje oči ter jih presunljivo upre na ljudstvo, popade Karin strahoma Manlija za roko.

To je Glicerija.

Tudi Manlij se stresne pri njenem pogledu.

S prorokujočim obrazom se ustavi blazna ženska na tempeljevih stopnicah.

Gorje vsem, ki so se porodili na rimskih tleh, vikne. Gorje unukom, ki se pokore za grehe svojih očetov. Gorje roditeljem, na katerih leži prokletstvo potomcev. Oj, Rim, na tvojem nebu se prikazujejo zvezde, ki naznanjajo nesrečo. Zemlja se trese pod tabo. V tvojem ozidju bode domovala groza in iz tebe bode bežal mir. Pogazili te bodo tvoji neprijatelji in tuji narodi bodo kazali osvojene tvoje zastave. Pri barbarih bodeš proslil življenja in največji sovragi bodo bivali v tvoji sredini. Zemlja se bode opojila s prelito

krvjo in ogenj bodo bljuvali tvoji narodi. S kletvami se bode okužil vzduh in kugo bode dihal na te, ti leni rod človeški! Komur prizanesel glad, tega poseka meč, in kogar na suho vrže morje, njega bodo pogoltnila tla. Oj Rim, ti kralj narodov, enkrat bodeš mej ljudstvom razpadel, prešel, kakor zvezda, ki zatone v morju. Preostalo ti ne bode ničesar, nego spomin na tvoje grehe in tihe gomile nad tvojimi palačami. In bogovi bodo bežali iz tvojih svetišč, da ne bodeš imel nikogar, h kateremu bi mogel moliti v svojem obupu!

Nek tribun se sklone, da bi poljubil roko besneči ženski, ter vpraša:

Kakov konec obljubiš vojski Karinovi, o pro-rokinja?

Ko začuje to vprašanje, se Glicerija mračno ozre na vojnika.

Ne bojte se! Razvalite vse, brata stavite proti bratu, zmaga naj, kdorkoli, Rim propade! Da zmore Karin, razspe polovico Rima, zmaga Dioklecijan, razvali se druga in oba dela sta to zaslužila. Idi, bojuj se, blazen ljud, prelivaj svojo kri, ugonobi sebe samega, mučno umri, nepokopan, in ko o jesenski megli izdihneš svojo dušo, se domisli potem, da bodeš pozabljen! . . . Glej oholi Rimljan, žena ti je na strani drugemu, hiša zgora, deca ti prodana v sužnjost in vedi, znaj, da

ni drugega sveta, kjer bi se imel nadejati plačila. Beži, umri proklet, obnupan!

Neznanski krč popade žensko, da se zgrudi na stopnice. Z razprostrtima rokama sika na narod kletve, ko jej vže blede ustne v smrtnem boju.

Prekliča svojo kletev, je zakričal Flamen dialis in skočil k njej, ter jo pograbil za roko.

Še enkrat se dvigne z svojo zadnjo močjo; divje jej plamti oko. Z vso grenkobo svojega srca dvigne roki nad glavo, zlekne jih ter zakriči nad narodom:

Da pride moja duša nad vas!

Potem pa se zgrudi brez duha in o smrti še obrne svoje oči na Manlija.

XII.

Vojski obeh tekmujočih cesarjev sta zadeli v okolici sedanjega Belega grada, druga na drugo.

Karinova vojska je štela same spočite voj-nike, legije Dioklecijanove pa so bile do cela utrujene zbog težavnega pota.

Karin si je bil dal svoj šotor razpeti na nekem griču. Od tam sta si z Manlijem ogledovala boj. Dolgo je bil dvomljiv izid. Dioklecijanova spretnost je dolgo časa vzdrževala ravnotežje s presilno močjo nasprotnikovo.

umestna. Formalnosti so v takem slučaju, ko se gre za veliko narodno stvar prav malenkostne reči. V tem slučaju bi si imela pomen narodna prislovica: „velblode golta, a komare cedi“. Res, komare so cedili oni, ki so se vzdržali omenjenega shoda v Zagrebu.

Vendar so rešili čast Slovenstva mladi umetniki iz Ljubljane in drugih slovenskih mest, ki so prišli lani v poset bolgarskim tovarišem v Sofijo. Tam so bili navzoči tudi srbski in hrvatski umetniki. To je bil krasen zbor, in takih je želeli še več. Upajmo, da vidimo združene tudi pevce, Sokole in druga društva, ob važnih narodnih praznikih zdaj v Sofiji, zdaj v Belgradu, Ljubljani ali Zagrebu.

Razven takih sestankov je pa tudi važno, ako se seznanimo s pozameznimi umetniki ali učenjaki. Tako smo letos videli na odru Sofijskega gledišča (v „Slavjanskej Besedi“) gospo Strozi, odlično umetnico iz Zagrebskega narodnega gledišča. A za njo je došla Slovenka gospa Zvonarjeva, vrla glumica-umetnica iz Ljubljane. Ona je precej pri prvem nastopu razvnela vse občinstvo. Prišla je gostovat, a ko so merodajni krogi spoznali njene sposobnosti, ponudili so ji stalen angažement, katerega je tudi sprejela. Za zdaj govori na odru v milem slovenskem jeziku, kar jako imenitno kontrastuje s krepkim bolgarskim izrazom drugih glumcev. Tako se stolično občinstvo „upoznaje z slovenskim jezikom, kakor se je pri g. Strozi upoznavało s hrvatskim“.

Na Zagrebskem gledišču se je lani predstavljala s krasnim uspehom drama „Apostol“, katero je spisal intendant bolgarskega gledišča Milarov. Naj bi se tudi uprava slovenskega gledišča zanimala bolj za dramatične proizvode južnih Slovanov, namesto da sega po raznih nemških, ki so nam po svojem duhu vedno tuji, če tudi imajo slovensko obliko.

Glede shodov jugoslovanskih pevskih društev velja sploh isto, kar smo gor omenili. Samo nam je dostaviti, da pesen še veliko bolj upliva na srce in tesneje združuje duševno, kakor pa slika ali drama. Prav umestno je torej geslo, napisano na krasnej zastavi Plovdivskega pevskega društva: „Pesen združava, razveseljava i utješava“ (tolaji).

Naj bi se v bližnji bodočnosti to geslo izpolnilo glede vseh južnih Slovanov: Da se združijo! da se zaeno razvesele oni, ki so svobodni, da se potolaže oni, ki še zdihujejo pod tujim robstvom!

Domače in druge vesti.

— Občinske volitve v Šoštanju se vrše dne 15. junija t. l. Kar se da iz raznih pritožb na namestnijo in iz interpelacij v državnem zboru posmemati, pričakovati je ljutega boja. Upamo pa, da zavedni rojaki, Šoštanjčani, store kakor še vselej brez izjeme svojo dolžnost in odgovore s sijajno zmago. Spominjajte se, da vaši rojaki gledajo s ponosom na vašo možato obrambo. Ne odnehajte varovati slovensko postojanko, biserni Šoštanj!

Tvoji poveljniki ne umejo ničesar, pravi Manlij. Z odločnim naskokom bi se kaj lahko prodrlo središče Dioklecijanovo. Tam stoje najslabše legije.

Torej zapoveduj ti mojim vojskovodjem, zavrne Karin.

Tribuni, z rezervo naprej, kriči Manlij. Žrtvovati moramo tuje legije. Naj jih posekajo, potem pa s Triarijci nanje. Germanom nasproti postavite frigiško konjenišvo, da s svojimi dolgimi bojnimi sekirami prerežejo nasprotnikovim konjem kite pod kolena. Nikdo naj ne miruje sedaj. Vsi v boj! Da čuvam cesarja, zadostujem sam.

Ko se je bilo to odredilo, se takoj obrne boj. Dioklecijan opazi, da je druga roka posegla vmes, dobro večša slabostim njegove vojske. Brzo ukaze, da se odtrobi, da se preje umakne njegova vojska, nego jo zmore protivnik.

Na vratih svojega šotora stoječ pregleduje Karin bojov izid. Vsestransko pode njegove čete sovražnika, povsodi prodirajo njegovi orli. Na obličju mu plamti zmagovalni ogenj, vsaka njegova poteza znači triumf, radostno mu bije srce.

Zmagal sem, kriči ves vzhičen ter ploska z rokama.

A zmagal sem tudi jaz! mu zagromi za hrbtom grenak, strahovit glas; cesar začuti, kako

— Narodna mlačnost. Pretekle nedeljo se je vršila na Cvenu običajna konjska dirka, koje so se udeležili izključno le slovenski kmetovalci. Videli smo ta dan, da razume naš kmet si vzrediti lepe in čile konje, ki so se pri tekmovalju vrlo držali. Prvenstvo sta odnesla Bežan in Petovar, kojih konji so vzbujali splošno občudovanje. Čudno se nam je pa zdelo, da si odločilni faktorji niso upali z nobeno slovensko trobojnico okrasiti dirkališča. Razne druge zastave smo videli, le slovenske nikjer. V prejšnjih časih je sred dirkališča plapolala naša trobojnica ter pričala o zavednosti murskopoljskih Slovencev. Mar se je treba ozirati na tisto peščico nemškutarjev, ki se pridejo ob takih prilikah hliniti našemu ljudstvu, a v resnici ga kruto črtijo. Proč s takim nazadnjaštvom ter pokažimo, da se vedno in povsod zavedamo svoje narodnosti. Upamo, da se bode to v bodoče uvaževalo in to tembolj, ker imajo v tej zadevi odločevati možje, ki jih poznamo kot zavedne narodnjake.

— In še enkrat Vranska požarna bramba — audiat et altera pars. V zadnjih dveh številkah Vašega cerjenega lista je napadel nek dopisnik našo požarno brambo. Res je, da je nemško poveljstvo z narodnega stališča obsojati, a kdor razmere pozna, naj premisli, da se je požarna ustanovila pred 30 leti, torej še v narodnem oziru precej meglenem času, ko je bilo še slovensko poveljevanje v povojih. Saj so društvo ustanovili pridni, odlični, slovenski možje tržani-domačini. In — Slovenci smo konservativni — od takrat še nikdo ni predlagal pri kaki društveni seji odprave nemškega poveljstva, stvar gre mirno svojo pot. Ako bi gospodje društvu pristopili, tam pridno delali v korist bližnjemu, bi gotovo za nje bolj hvaležno delo bilo, kakor na tak čuden način zbadati društvo po časopisih. Vsa Vranska požarna bramba obstoji iz samih poštenih Slovencev, samo bolj nezavednih. Ali se ne občuje v društvu izključno slovenski? Ali ne slišite na društvenih zabavah stoterih živio — klicev? Gospoda, bodimo pravični in pogledimo v naše javne zastope. Občina uraduje slovensko, pa krajni šolski svet? O, groza! Vsaka seja je na ljubo eni osebi čisto nemška kakor v rajhu, zapisnik nemški, pa milostno se je dovolilo, da se enemu udu krajnega šolskega sveta na njegovo izrecno zahtevo zapisnik v slovenščino prestavi, da ve, kaj podpiše. Gospodje, to je pravi škandal, velikanski škandal. Tako zastopajo gotovi gospodje čisto slovenski kraj napram vladi. Roko na prsi! Tukaj je treba najprej kidati. Mož, mož nam treba!

— O požarni brambi na Vranskem smo dobili vsled dopisov, natisnjenih o tem društvu pojasnila, da gg. načelnik Kladnik in podnačelnik Laurič nista zaslužila očitani, ki so se razglasila proti njima. Ta dva gospoda sta društvo prevzela, kakoršnje je bilo, ko so ga vodili odlični Slovenci. Poveljevanje da se bode tudi poslovenilo in da bode na to vplivala veselica prihodnjo nedeljo, na katero so povabljeni samo slovenska narodna društva. Vranska požarna bramba je tudi ud zveze slovenskih požarnih bramb, ona ni trška,

ga nekdo z železno pestjo zagrabi za roko, ter potegne v šotor.

Prestrašen se okrene Karin, ter zagleda mračen obraz Manlijev, ki mu z eno roko stiska kosti, v drugi držeč svitli meč.

Kaj bi rad? zaupije plaho August.

Se li spominjaš, Karin, one ženske, ki se je, bila zabodla pred tabo, da se reši tvojemu objemu? Ona deva je bila moja nevesta! Veš li, kaj hočem sedaj?

Manlij, ti se šališ. Kaj zahtevaš? Čemu me hočeš oplahiti?

Čestokrat bi te bil umoril lahko, ko si pijan spal, ali hotel sem čakati trenutka, ko bodeš srečen, ko bodeš na vrhuncu svoje sile, svoje slave, da te ugonobim!

Milost! Pomagajte mi!

Zastonj! Zmagovalni vik tvojih čet duši tvoj jok in stok! Čuješ li, kako ti povsodi kličejo slavo, kako blagrujejo tvoje ime, čuješ li, kako kriče: Živel Karin!

A sedaj — sedaj moraš umreti!

Nekaj hipov kasneje je drvil vitez ob vrisajoči vojski. V rokah nosi kopje, a na kopji tiči glava triumfujočega imperatorja.

Zmagujoča vojska se je udala zmaganemu vojskovodji.

ampak prostovoljna požarna bramba, ne podpira je ne trg, ne občina, pač pa slovenska posojilnica na Vranskem.

— Veliki koncert in III. slovenski raj v celjskem „Narodnem domu“ se je v nedeljo obnesel kar najlepše. Hvala gre diki narodnega ženstva, ki se je s krasno požrtvovalnostjo in velikim veseljem posvetilo tej narodni veselici. Koncert je uspel vrlo; na sporedu so bili sami najtežji koncertni komadi, ki pa so pod eksaktnim vodstvom pevovodje g. dr. Schwaba izpadli na splošno zadovoljnost. Zlasti točka „Rukovet...“ je udivila občinstvo; pevski zbor razpolaga s krasnim materialom, ki je prišel pri tem koncertu do popolne veljave. Pri veselici, ki je zadržala po koncertu, so narodne dame pokazale prelepo ljubezen do velezaslužnega narodnega zavoda „Dijaške kuhinje“. Danes omenimo le one gospe in gospodične, ki so se pač največ trudile, da je raj tako krasno izpadel: gospa Miklavčev, gospa Salmič, gospa Voglar, gospa Vanič, gospa Mirnik, gospa dr. Schwabova, gospodična Kavčičeva, gospa Majdič, gospa dr. Fermevc. Pomagale pa so pri tej uspeli veselici skoro vse narodne gospe in gospodične; vse posameznosti prihodnjič.

— „Celjski Sokol“ priredi to nedeljo 4. junija peš izlet v romantično Rožno dolino. Vabijo se raditega bratje Sokoli, da pridejo v nedeljo ob pol 2. uri popoldan v društvenih oblekah na dvorišče „Narodnega doma“, kjer je skupni odhod. Pri Mayenbergerjevem posestvu se snidemo s Žalskim odsekom, odkoder korakamo v Šmartno. K mnogoštevilni udeležbi pozivlje

odbor „Celjskega Sokola“.

— Celjski mestni mlin, „Stinkmühle“ stoji. Kakor je bilo pričakovati, in o čemur so bili že zdavnaj prepričani vsi, ki imajo kaj upogleda v industrijske spekulacije, to se je zgodilo. „Stinkmühle“, ki ga je ustanovil župan gosp. Rakusch, svojim Celjanom, da bi jim mlel — smradljivo moko, žalostno miruje in ne da več življenja od sebe. Sedaj menda samo še začasno, ali govorice včasih tudi nekaj resnice povedo in ta pravijo, da se bliža sušica! Po aferi z gromčico in neusmiljen smrad razširjajočo mašino, ki je oškodovala „štinkmalnarje“ za kakih 30 tisočakov, je nastala neizogibna posledica. Kar je namlete moke — in to je več sto vagonov — je varno spravljena v hotelu Elephant v spodnjem salonu in na verandi. Celjska kazina je torej postala magacin. Tudi nekaj! Na smradljivi mlin se pa zdaj oziramo z odkritosrčnim sočutjem! Kar nam je prizadel hudega, da nam je kužil zrak in ne dal mirno spati trudnim meščanom in okoličanom uro naokoli, vse je pozabljeno. Ako se zopet zbudi h kratkemu življenju, mi mu ne zamerimo. „Ne bo dolgo, ko utihne „Stinkmühle“ za vedno. G. župan Rakusch pa bo bogatejši za eno skušnjo, da je svet nehvaležen, in da vsa slava hitro mine.

— Celjski protestantje so v torek popoldne vzeli pot pod noge in jo odmarširali iz mesta. Šli so na izlet v Štore; tam so jo zavili v Lokošek-ovo oštarijo in začeli piti. Ko Štorjanarji zvedo, kakšne goste imajo v svoji sredi, hitro slečejo okajene, fabriške predpasnike in gredo tudi v oštarijo k celjskim protestantom, nadejajoč se od njih obilne moče. Sprva ni kazalo nič, in že so začeli Štorjanarji grdo gledati celjske škricke, ker so ti menda to opazili, narače hitro „faselc“, in začela se je „fajhtarija“, da nikjer nikoli takšne. Že čez pol ure so hoteli biti vsi Štorjanarji protestanti in so bili s pirom posvečeni za Luterš — vero; zdaj pa imajo vsi strašnega mačka!

— Poneverjenje denarnih pisem na progi Dunaj-Trst. Celjsko okrožno sodišče pozivlja stranke, ki so trpele škodo vsled kraje ameriških pisem, naj naznanijo svoje zahteve za odškodnino pri navedenem sodišču.

— Štajerski deželni šolski svet je sklenil razširiti trirazrednico pri Sv. Martinu ob Paki v štirirazrednico. Za stalno učiteljico je imenovana v Gnasu dozdajna začasna učiteljica Ana Kovač. Možitev so dovolili učiteljici Filomeni Kosi z učiteljem Jožefom Gorupom v Polensaku.

— Brežice. Znamenje, čeprav še nezadostno, da se naše ljudstvo probuja in zaveda gospodarskega gesla „Svoji k svojim“, vidimo v tem, da je veliki nemčurski kramar in jajčji baron Matheis pisal slovenska pisma na kmete in obrtnike ter jih mlo prosil, naj ga zopet obiskujejo in pri njem kupujejo. Dal je tudi tiskati plakate v slovenskem jeziku, kateri mu tako smrdi, a naši kmetje so spoznali volka v ovčji obleki ter mu drug za drugim kažejo hrbet. Znano je, da ima v svojih predalih polne butare ptujske „giftne krote“, in to preveč smrdi slovenskim okoličanom. Kjer pa še ni ljudstvo dovolj probujeno, tam na delo, vi narodnjaki, ki vam je mar napredek slovenstva!

— V Slov. Bistrici so postali tamošnji nemčurji tako predrzni in sirovi, da se vsakemu poštenemu človeku gnusi. Temu pa je večidel kriva narodna brezbriznost v tamošnjih slovenskih krogih. Nobenega shoda, nobene veselice ali kakega drugega pojava družabnega življenja ni sli-

šati iz Slovenske Bistrice. Pokažite tem zagrozenim nemčurkim prismojencem, kateri si svojo nemčurško navdušenost z žganjem poživljajo, da se ne spite! Narodni krogi naj premišljajo, da se slovenski živelj malo bolj oživi!

— **Rimske Toplice.** Do konca maja je došlo v toplice 29 strank s 77 osebami.

— **Sv. Jur ob Ščavnici.** V političnem življenju je pri nas kakor zdaj že povsod. Hud boj imamo z bračkovci ali štajercijanci. V občini Sv. Jurij n. pr. so bile že lanskega septembra občinske volitve, a še zdaj ne veljajo vsled rekurza bračkovcev. Tokrat so štajercijanci sijajno propali, zdaj pa hodijo kakor veše, zlasti ker ne morejo najti tehtnega vzroka za razveljavo volitev. Bračcijanci zdaj na vso moč delajo zoper imenovanje slovenskega notarja za Gornjo Radgono! Od narodne strani so se pa na občinske urade poslale pole za podpise, naj bi se naši poslanci odločno potegnili za slov. notarja. Matjašič je to polo odklonil, rekoč: „Saj ga nam ni treba“. Njegov oproda, terbevojnski „rihtar“ Vučina pa je siromak; mora tako piskati, kakor mu Matjašič piha! Da bi iz lastnega nagiba kaj ukrenil, za to nima talentov. Narodni volilci galuške in terbejgove občine! Spodmaknite pri prihodnjih občinskih volitvah tema čudnima „gemeindevorsteheroma“ stolec. To je žalostno, da imajo tako odlične občine slavne jurjevske fare take predstojnike!

— **Hrastnik.** V petek je prinesla Sava k bregu truplo približno 60 let starega moža, ki je v našem kraju povse nepoznan. Ležalo je že kakih 10 dni v vodi in bilo čisto slečeno. Poškodbe na glavi dajo sumiti, da je bil ponesrečenec najprej oropan, ubit in vržen v vodo.

— **Kandidat Ornič.** Znanó je, da je hotel ptujski župan Ornič kandidirati za državnozbornskega poslanca v mariborski volilni skupini. Seveda ga niso vzeli resnim in mu dali razumeti, naj ostane pri svojih žemljah. Zdaj ga je strahovito sram in skuša na vse načine, kako bi preprečil tozadevne govorice.

— **Samomor.** V Kočah se je ustrelil računski podčastnik pri 8 lovskem bataljonu Radej iz strahu pred kaznijo.

— **Živinski starši.** Pred graškim sodiščem sta bila v torek obtožena delavec Anton Fleischhacker in žena. Fleischhacker je svojega štiri mesece starega otroka tako pretepal, da je otrok vsled ran umrl. Živinski oče priznava, da je otroka že tepel, ko je bil — 11 dni star. Vsled poznejšega pretepanja je imel otrok zlomljeni obe roki, desno nogo in tri rebra. Tri meseca staremu otroku je enkrat vtil v usta toliko močnega rumca, da je otroka skoraj zadušilo ter je vsled opeklin ves dan strašno jokalo. Nečloveški oče je bil obsojen v osemmesečno ječo, žena pa, ki je trpinčanje mirno gledala ter sploh otroka zane-marjala, je dobila 14 dni zapore.

— **Kmetijska šola za planšarstvo** se odpre 4. junija v Grabenhofu pri Admontu.

— **Potres.** Od Sv. Bolfenka pri Središču. Dne 29. maja ob 12. uri 10 minut popoldne pri- lično po solnčni uri je bil pri nas močen sunek potresa. Prišel je od vzhodne in severo vzhodne strani in je šel proti jugozapadu. — Ob istem času so čutili močno podzemeljsko bobnjenje pri Sv. Trojici v Halozah.

— **Strašna nesreča** se je zgodila pri Poberšu. Hlapcu Emanuela Mayrja Antonu Šmogavcu sta se splašila konja. Hlapec je padel med konje, ki sta ga vlekla do Cerkovca in mu glavo popolnoma razbila. Kosi glave so ležali pomešani z možgani na cesti.

— **Domžale, 1. junij.** Pri razvitu zastave nemškega društva v Domžalah so se godile od nemškutarske strani silna izzivanja. Žandarmerija je rabila proti nam bajonete, oddala 6 strelav, 3 ostre. Dve osebi sta nevarno ranjeni. Najbolj je divjal nemškutarski Celjan Zangger!

— **Predor skozi Karavanke.** Predor, skoz kateri bode vozila železnica iz Področčice na Hrušico in Jesenice, je bil v sredo 17. m. m. ob 8. uri 40 minut zjutraj prevrtan do kraja. Predor je dolg 79723 m, torej skoraj 8 km in potnik, ki bi šel peš skoz, potreboval bi skoraj 2 uri, da bi prišel iz Koroške na Kranjsko. Vlak ga bode prevozil v 15 minutah. 48921 m te daljave prevrtalo se je od koroške strani, 30802 m pa od kranjske. Čeravno je tedaj bilo na koroški strani hudo kopati, ker je voda delala ovire, se je vseeno tukaj prevrtalo vendarle več, ker je od Hrušice sem kopati zabranjeval hud pritisk zemlje in nevarni plini. Posebno težavno je bilo na koroški strani kopati, ko so došli do polovice, kajti od tam se tunel naginja proti Hrušici in vode se je tam več nabralo in tem težje jo je bilo odpravljati. Dvakrat, v listopadu l. 1904. in v sušcu

l. 1905., je odpovedala elektrika in bili so za- držani po več tednov. Decembra meseca so morali od Hrušice sem kopanje pustiti in tunel zazidati, ker niso mogli vode odpravljati več. Tudi obokan je že tunel na Koroškem 4300 m daleč, na Kranj- skem 2500 m, tedaj skupaj 6800 m. Čez 1000 m imajo še, potem pa lahko naložijo v 14 dneh tire. Merili so menda prav težko in so bili jako raz- veseljeni, ko so videli, da so natančno skupaj prišli v gor! — Bog daj, da bi železnica bila Korošcem, ki bodo sedaj v boljši zvezi s kranj- skimi brati, v prid in ne v kvar!

— **Narodna šola lužičkih Srbov.** Na Sak- sionskem pončujejo v ljudskih šolah po srbskih okrajih verouk v srbskem jeziku samo tam, kjer imajo tudi bogoslužje v srbskem jeziku; pri tem pa si morajo kateheti prizadevati, da razumejo učenci tudi nemški. Čitanje in pisanje uče takoj od začetka v srbskem in nemškem jeziku. Za srbski jezik saksonska vlada ničesar ne stori. V srednjih šolah ni nobenega stalnega učitelja za srbski jezik, vendar je v samem Budišinu nad sto srbskih dijakov. Na Pruskem se godi Srbom še hujše. Po srbskih vaseh imajo tam za učitelje same Nemce, ki s srbskimi učenci surovo postopajo. Za vsako srbsko besedo tepejo učence v šoli, a vsaka pritožba je zaman. Nadzorniki pri- ganjajo učiteljstvo k germanizaciji, in učitelji, ako so tudi Srbi, se boje posledic ter govore večinoma le nemško. Tudi starši priganjajo otroke, naj se uče nemški, da se jim v šoli ne posme- hujejo ter jih ne kaznujejo. Na Saksonske imajo katoliški Srbi šolske knjige za verouk samo srbs- ke, evangelijski Srbi srbsko-nemške, in sicer na eni strani srbski tekst, na drugi pa nemški. Zakon dovoljuje več, toda Srbi sami ne zahtevajo, da bi se izpolnjeval. Tako poroča „Školski odjek“.

— **Meščanska šola v Postojni.** Dne 15. m. m. je bilo v Postojni zborovanje glede ustanovitve deske meščanske šole. Postojnski okraj je dovolil za ustanovitev 30.000 kron. Meščansko šolo bodo prizidali sedanji ljudski šoli, kar bo stalo približno 47.650 K. Dne 17. t. m. so se posvetovali o učnem načrtu, določili njeni smoter, gradivo za posamezne predmete, število tedenskih učnih ur in število pismenih šolskih in domačih nalog. Izbrali so tudi naposled knjige, ki jih uvedejo v to prvo slovensko meščansko šolo. — Vse te ukrepe pozdravljamo z največjim veseljem. Za vedno ostanejo v čast svetovnoznani napredni Postojni!

— **Novi šoli družbe sv. Cirila in Metoda v Istri.** Dne 15. pr. m. so otvorili društveno šolo v Sušnjevi. Takoj prvi dan se je vpisalo nad 60 otrok vzlic vsi nasprotni italijanski agitaciji. Ali je treba še kakoga dokaza, da si tamošnje prebivalstvo želi hrvaške šole? Sušnjevičani, ki so romunskega pokoljenja, vedo pač najbolje sami, da je vsa njihova bodočnost odvisna od trajnega sporazumljenja z brati Hrvati. Dne 14. pr. m. pa so v Vinkurinu blizu Pulja slovesno otvorili novo hrvaško ljudsko šolo, ki jo je zgra- dila „Družba sv. Cirila in Metoda za Istro“.

— **Dva ljudska učitelja ministra.** V dan- skem ministrstvu sedita dva ljudska učitelja. Eden teh se imenuje I. S. Christensen, ki je mini- strski predsednik in obenem vojni minister in minister mornarice. Nekdaj je bil ljudski učitelj in orglavec, nato pa naučni minister. Rojen je bil dne 21. decembra 1856. kot kmetiški sin. Dopržil je ljudsko in srednjo šolo v Grundtargu, potem pa je bil učitelj v raznih krajih, končno pa 25 let učitelj in orglavec v vasi Stadinu. Nato je bil izvoljen v državni zbor, kjer si je pridobil tolik ugled, da je postal vodja leve. Mnogo je delal kot predsednik finančnega odbora, a svet se je posebno čudil njegovemu delu kot državni revizor.

Društveno gibanje.

— **Podporno društvo organistov** naznanja svoj redni občni zbor dne 8. junija v Celju. Ob 10. uri slovesna sv. maša v župni cerkvi. Takoj po maši se prične zborovanje v poletni hiši gospe Ploj.

— **Bralnemu in pevskemu društvu pri Sv. Martinu v Rožni dolini** je podaril č. g. Ivan Markošek, korni vikar v Mariboru tri krasno vezane letnike leposlovnega lista „Dom in Sveta“. Za ta velikodušni dar izreka društvo svojemu nekdanjemu izvršujočemu udu najiskrenejšo zahvalo.

— **Sadje- in vinorejsko društvo za šo- stanjski okraj** ima dne 11. junija t. l. ob 3. uri popoldan v gostilni g. Ivana Kranjca v Št. Ilju pri Velenju občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Pregled društvenih nasadov. 2. Poročilo o do- sedanjem delovanju in blagostanju. 3. Volitev novega načelnstva in odbora. 4. Razni nasveti. Ako ob navedenemu času ne bo zadostno število udov navzočih, vrši se občni zbor pri vsakem

številu udov isti dan ob 4. uri popoldan. K obilni udeležbi vabi prijazno odbor.

— **Sv. Jurij ob Ščavnici.** Gasilni društvi Sv. Jurij ob Ščavnici in Dragotinci priredita v nedeljo dne 4. junija plesni venček v Kreftovih prostorih. Svira društvena godba pod vodstvom g. Vogrinca. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 kr. K mnogobrojni udeležbi vabita združena odbora.

— **Slov. akad. društvo „Slovenija“** na Dunaju priredi dne 2. junija 1905 svoj drugi redni občni zbor z običajnim vsporedom. Lokal. Restavracija Mattalony I. Landesgerichtsstrasse.

— **„Vesna“** priredi svoj IV. redni občni zbor dne 3. junija 1905 pri Richterju (Dunaj III. Rennweg št. 3) ob 8. uri zvečer.

Dopisi.

Bergeborbek na Renskem (Rhein- land). Priroda se je prebudila in nam pripravila veliko veselja v sedanjem pomladnem času. Pa tudi slovenski narod v Nemčiji se je vzdramil iz zimskega spanja in se oživil za delovanje in na- predek mile nam domovine. Štirinajstega majnika je namreč priredilo avstrijsko pevsko društvo „Ilirija“ veselico v spomin dveletnega obstanka in marljivega delovanja. Veselica, ki se je prav zadovoljno obnesla, ostane v živem spominu mar- sikateremu Slovencu udeležniku. Spored se je vršil na sledeči način:

Na kolodvoru je oddelek društva „Ilirije“ priredil častni sprejem slovenskemu podpornemu društvu sv. Barbare iz Evinga pri Dortmundu, katero se je odzvalo našemu vabilu in se udeležilo v polnem številu s zastavo na čelu. Od kolodvora so odkorakali z odprto zastavo na kraj Kaiserhoff, kjer so pričakovala že razna društva. Došlo dru- štvo sta pozdravila predsednika društva „Ilirije“ in pa sv. Barbare iz Essen West-na. Potem pa smo skupaj odkorakali na kraj naše veselice.

Ko smo prišli v dvorano, je zasvirala godba koračnico „Naprej zastava slave“. Za godbo pa je govoril predsednik društva „Ilirije“ bratski pozdrav vsem društvom in srčno zahvalo za pohod k naši veselici.

Nato je nastopila trinajstletna deklica, iz- rekla pozdrav in zahvalo vsem društvom, ki so se udeležili naše veselice, pa tudi vsem zastopnikom raznih društev.

Nato je pripela trak na zastavo slovenskega podpornega društva sv. Barbare iz Evinga, ka- terega je darovalo pevsko društvo „Ilirija“ v znak hvaležnosti, v spodbudo vsem društvom in sploh vsem Avstrijcem. Po končanem govoru deklice se je srčno zahvaljeval predsednik ome- njenega društva za ta kinč zastave, za lepi značaj Slovence, ter sploh spodbujal k marljivemu delovanju vseh društev, rekoč, le v slogi je moč in življenje slovenske matere, naroda. Nato je zaigral tamburaški klub „Triglav“ Naprej zastava slave, na kar so vsa društva v podvojenih vrstah v kolobaru odkorakala čvrstih korakov na odrejane jim prostore. Nato se je pričel koncert, pri katerem so hvalo prejeli pevsko društvo „Ilirija“ in pa tamburaši, kateri so prav izvrstno in častno, hvalevredno izvršili svojo nalogo. Srčna jim zahvala za njih uspeh in srčno gibanje v pov- zdigo slovenskega naroda.

Po koncertu pa so se odslovila nekatera društva z gorečim slovesom; le tako naprej, dragi Slovenci, v slogi in moči za povzdigo slovenskega naroda, in na skorajšno zopetno svidenje.

Nato se je pričela veselica s plesom, katera je trajala v prav lepem redu do jutra, do ure, katera nam je naznanjala čas, požuriti se za vsakdanji kruh sebi in družini.

Srčna zahvala vsem udom društva „Ilirije“, ki so k veselici pripomogli, da se je izvrstno ob- nesla, in vsem društvom, katera so se odzvala našemu pozivu. Slovencem, torej vsem društvom in narod ljubečim kliče avstrijsko pevsko društvo „Ilirija“ krepki bratski Nazdar in na zopetno svidenje. Tukajšni Slovenec A. V.

Angleški admiral o nalogi Roždestvenskijevi.

Po usodni pomorski bitki v Korejski cesti utegnejo naslednje izjave angleškega admirala, ki jih je priobčil pred tedni v listu „Daily Tele- graph“ marsikoga zanimati.

„Admiral Roždestvenskij hoče v Vladivostok kamor vodi po morju pet poti. Prva pot je dolga kakih 2000 angleških pomorskih milj, druga tretja 4000, četrta 5000, peta 6000. Skozi vsa te poti mora priti v japonsko morje, in skozi to vodovje mora prepluti okrog 600 milj, predno dospje v Vladivostok. Da prevozi to pot, rabi več kakor dva dneva, in naj že poskuša izmuzniti se skoz katerokoli teh petih „lukenj“ ali cest. Za vožnjo

Želodčne bolečine, slabosti, bljuvanje, slab tek, zabasanje, gorčica, krčeni in nervozni popadki povzročajo hude posledice, ako se zanemarijo. — Zdravniška priporočanja in 60.000 zahvalnih pisem priporoča v tem slučaju Fellerjeve rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-Pillen“, 1 zavoje (6 škatljice) 4 K, in E. V. Fellerja, Stubica, Elsní trg, Hrvatsko, 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic za 5 K. Fellerjev rastlinski esenci fluid z znamko.

Feller-Elsa-Fluid

po japonskem morju bo porabil najbrže en dan in dve noči. Ves ta čas na poti v Vladivostok je v nevarnosti, da ga napadejo po noči Togove torpedovke, katerih mora biti okoli 100.

Togo se je več mesecev pripravljajl za sprejem ruskega brodovja. Ve, da hoče v Vladivostok, ki leži na celini in tvori središče nekakega kroga, katerega obod je japonsko otočje in Sahalin. Dalje ve, da je v obodu pet „lukenj“, in da mora skozi to ožino, se Japoncem ne morejo izmuzniti. 200 milj proti severo-vzhodu je mali otok Matusima, kjer se skrivajo torpedovke, proti vzhodu so otoki Oki. Vhod v japonsko morje je torej tukaj zvezan z nevarnostmi. Druga luknja je Bungo-cesta; je ozka in brez dvoma zaprta z podmorskimi minami. Tretja luknja, to je prevoz med otoki Nippon in Jesso in se imenuje Tsugaru-cesta. Rusi bi rabili skozi njo 70 milj, ter bi bili oddaljeni le 12 milj od suhega, torej izpostavljeni nabrežnim baterijam. Četrta luknja je cesta Laperouse; je prehod med južno točko Sahalina in severno točko Japonske; je 25 milj široka, ali z večjimi ladjami po njej voziti je silno težko. Japonci bi dobro vedeli, ako bi ladjeve plulo skozi to cesto. Peta luknja. Rusko ladjeve bi morda poskusilo pluti v Ohotsko-morje in potem med celino in otokom Sahalin okrenilo svojo smer proti Vladivostoku. To ne pojde — je predaleč, preveč bi se potrošilo premoga. Od petih lukenj sta torej druga in tretja nemogoči, ker sta gotovo zaprti z minami. La Perouse in severna cesta sta vsled megel nevarni. Torej preostane le ena pot, in to je južna. To je najbrže Roždestvenskija tako dobro znano kakor Togu. Ruski admiral mora skozi eno petih lukenj in se pač mora tako počutiti kakor mož, ki gre na svoj lasten pogreb, ker ga nič ne more rešiti. Vzemimo slučaj, da gre skozi južno cesto. Ponoči izpusti lahko Togo nanj okrog 100 torpedovk, in pol ruskega ladjevja je razbitega; potem pa imajo Togovi hitri križarji izgled, da uničijo poškodovane ladje. Japonske torpedovke slede ostalim ruskim ladjam, jih ponoči napadejo, in drugi dan jih uničijo Togove vojne ladje.

Znano je, da si je Roždestvenskij izbral za svoj križev pot prvo luknjo, t. j. Korejsko cesto, kjer je planil nanj Togo in zadal ruski eskadri smrtni udarec.

Politični pregled.

— Položaj na Ogrskem. Kriza na Ogrskem se je, kakor je bilo tudi pričakovati, zadnje dni zopet poostрила. Vladarjeva stanovitnost je Madjare sicer še precej osupnila, ki prihajajo zaradi tega z vsakovrstnimi žuganji na dan. Menda ne vedo, da ima ogrski kralj neomejeno pravico imenovati za ministrskega predsednika in za druge ministre one osebe, ki so njemu po volji in da ni nobene postavne določbe, po kateri bi morali biti ministri člani parlamenta. Kar se tiče novega ministrstva, ni še danes prav nič gotovega, kdo bode vanj poklican. Kar pa se tiče žuganj od strani parlamentarne večine, ki obstoje v tem, da ne bode dovolila prispevkov k skupnim državnim potrebščinam, da ne bode dovolila novincev in tudi pobiranje davkov ne, no, ta žuganja se ne smejo smatrati za resna. Saj bode imenoval bodočega finančnega ministra cesar in ta finančni minister skrbel bo gotovo za to, da bode Ogrska prispevala k skupnim državnim stroškom kakor tudi plačala na njo spadajoče obresti državnega dolga. Novincev sicer ne bode, ali mesto njih se bodo poklicali v vojaško službo rezervisti. Razun žuganj Madjari itak drugega nimajo na razpolago.

— Hrvatska vlada za madjarske šole na Hrvatskem. Sedanji hrvatski ban Pejačević se trudi na vse pretege, da bi pomnožil število madjarskih šol na Hrvatskem. Za časa njegove dveletne vlade osnovalo se je na Hrvatskem že 24 novih madjarskih šol. Da bi ban Pejačević zagotovil obstanek tem šolam, zateka se k nepostavnosti in k zlorabi svoje oblasti. Tako je zadnji čas izdal naredbo, da morajo pošiljati v madjarske šole svoje otroke vsi uradniki, ki so nastavljeni pri kakem zajedniškem uradu. Da je to kruto nasilstvo, tega ni potreba posebej povdarjati, ali ban Pejačević se za to malo zmeni, kajti odgovoren je on le hrvatskemu saboru, a večina tega sabora obstoja dandanes iz madjarskih kreator.

— Sestanek hrvatsko-slovenskih poslancev. Iz Zagreba poročajo: Klub hrvatske stranke prava je v svoji sobotni popoldanski seji sklenil, naj se pozovejo vsi poslanci Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Istre in vsi slovenski poslanci na skupen sestanek, da se bodo posvetovali o političnem položaju in da store potrebne sklepe.

— Naseljevanje v Ameriki obdačeno. Predsednik Roosevelt je posebno naklonjen zakonskemu načrtu, ki določa stopnjujoči davek do 25 dolarjev od osebe, ki se hoče naseliti v Ameriki. S tem se hoče zaježiti premnogobrojno izseljevanje v Ameriko.

— Dogodki v Macedoniji. Od vseh strani prihajajo poročila o novih grozodejstvih; položaj

postaja čimbolj resen. Po boju med turškim vojaštvom in grškimi vstaši pri Agi Anastaziji so baje Turki petnajst ranjenih grških vstašev tako trpinčili, da jih je 12 vsled trpinčenja umrlo.

— Dogodki na Ruskem. Iz Varšave se poroča: V Sjedleču je vrgel nekdo bombo na policijskega načelnika. Bomba je nevarno ranila načelnika in lahko tri osebe. Napadalec je pobegnil.

Dne 24. maja je v Baku ob 3. uri popoldne sta bila umorjena z bombo guverner knez Nakasidse in neki slučajno mimo idoči kazaški častnik. Kočijaž je bil ranjen.

Prekucijski odbor v Varšavi je obsodil sedem oseb na smrt, med katerimi so tudi generalni guverner, višji policijski načelnik in orožniški polkovnik.

Rusko-japonska vojna.

General Linevič poroča z dne 29. maja: Križarka druge vrste „Almas“ je danes dospela v Vladivostok. Poveljnik te ladje poroča: 27. maja se je eskadra admiral Roždestvenskega v morskem prelivu Tsusima zapletla v boj z japonskim brodovjem. Tekom dne so se potopile oklopnice „Knjaz Suvorov“, „Borodino“, „Oslablja“ in križarka „Ural“; oklopnica „Imperator Aleksander III.“ je bila težko poškodovana. Takoj ob začetku bitke je bil admiral Roždestvenskij ranjen in smo ga spravili na drugo ladjo. Po dopolnilnem poročilu križarkinega poveljnika, koje sem prejel po posredovanju poveljnika vladivoškega pristanišča, je bil težko poškodovan transportni parnik „Kamčatka“. Križarka „Almas“, ki je bila ločena od glavnega brodovja, se ni mogla več z njim združiti in je odplula proti Vladivostoku.

Nebogotov je bil ujet z admiralsko svojo ladjo. Oklopnica je bila močno poškodovana. Na stotine ruskih ranjencev se je izkrcalo na japonskem obrežju. Vest, da je poginilo 6000 Rusov v morskih valovih, je pretirana. V ponedeljek se je na nekem japonskem otoku izkrcalo 200 Rusov, ki so razobesili belo zastavo v znak, da se vdajo. Posadke na potopljenih ladjah so, kakor se poroča iz Tokija, vse poginile. Na krovu „Borodina“ je bilo 780 mož, na krovu „Aleksandra III.“ približno isto število; na drugih potopljenih ladjah pa 400 do 500 mož. V celem se je torej potopilo z ladjami vred okoli 4700 mož.

O vzrokih ruskega poraza.

„Times“ poročajo iz Petrograda: V ruskih krogih se sodi, da je poraz posledica izdajstva na ruski strani. Na krovu nekaterih ladij so se nahajali tudi revolucionarji, ki v bitki niso storili svoje dolžnosti.

Rusom pa je najbrže tudi nedostajalo premoga, ker sicer ni umljivo, da bi bili pluli skozi Korejski preliv, ki je bil zanje najnevarnejši. Za vzrok poraza je treba smatrati: malovredne ladje, neizvežbano moštvo in nedostajanje discipline na ruski strani, na japonski strani v vsakem oziru na višku modernih zahtev stojčeladje.

Korejska cesta in njen pomen.

Korejska cesta je široka 100 kilometrov. V njej leži mnogo otokov, razdeljena pa je po velikem čušimskem otoku v dve postranski panogi, v Broughtonsko in Krusensternovo cesto. Otok Čušima obvlada celo Korejsko cesto, ker so ga Japonci izvrstno utrdili. Utrdbe so tudi na vseh nebrojnih otokih in otočkih, ki so po tej cesti raztrošeni. Togo se je nastavljal na vzhodni obali korejski in se je usidral v masampski luki, oddaljeni od Čušime 40 milj. Togo je imel vedno krajšo pot, kot Rusi, če jim je hotel zapreti pot; po katerikoli poti so jo udarili Rusi, ali vzhodno od Formoze, ali ob jugovzhodni obali skozi Korejsko, vedno je Togo imel pri Masampu to ugodno stališče, da je lahko odtod operiral na vse strani in bil prej na vseh važnih točkah, kot Rusi. Ta ugodnost dobre operacijske podlage je tudi mnogo, ako ne največ pripomoglo do zmage. Kar je za Angleže kanal La Manche, to je za Japonce Korejska cesta, za katero so se vršili že hudi boji. Posebno tri države, Rusija, Kitajska in Koreja, so jo hotele iztrgati Japoncem. Tudi sedaj je bila naloga ruskega brodovja, polastiti se Korejske ceste, da se preprečijo prevozi za madžarsko armado. To pa se je žalibog ponesrečilo po tej nesrečni bitki. In Japonci so zopet neomejeni gospodarji Korejske ceste.

Bojna vrednost japonskega brodovja.

Nasproti ruskemu brodovju je imel Togo le štiri bojne ladje, ki so se lahko merile z ruskimi; dve bojni ladji „Tsinjen“ in „Fuso“ je moral pustiti doma, da niso ovirale drugih hitrih ladij. Štiri bojne ladje „Mikaza“, „Asaki“, „Fuji“ in „Šikisima“ so sicer večje kot ruske ladje razreda „Borodino“, pa imajo približno enako topništvo, moštvo in oklep. V tem je bila bojna vrednost obeh brodovij enaka. Premoč Togova pa so bile njegove oklopne križarke. Te so: „Ivate“, „Tokiva“, „Idzumo“, „Azama“, „Nishin“, „Kasuga“, „Jakumo“ in „Azuma“. Teh osem križark moramo smatrati za bojne ladje II. razreda, kajti imajo 4 topove 20 cent., 14 topov 15 cent., 12 topov 76 cent., 2 topova 47 cent. Potem pride v poštev 14 križark drugega in tretjega razreda. Daleč

prekaša japonsko brodovje rusko z ozirom na torpedovke in torpedne rušilce. Togo ima 60 torpedovk in 19 rušilcev; med torpedovkami je 18 velikih prvega razreda. Tej japonski moči osmih križark velike bojne vrednosti je Roždestvenskij postavil nasproti tri križarke prvega razreda „Oleg“, „Aurora“ in „Svetljana“, ki so manjše kot japonske, pa imajo isto hitrost in približno isto topništvo; potem je imel Roždestvenskij še oklopne križarke: „Admiral Nahimov“ in „Dimitri Donskoj“, ki so zelo zastarele in počasne ter pomožne križarke: „Izumrud“, „Zemčug“ in „Almas“. Te imajo okoli 3000 ton obsežnost, jako veliko hitrost. Bojni ladji II. razreda „Sissoj Veliki“ in „Navarij“ imata zaradi izredno majhne hitrosti malo bojne vrednosti, dasi ste oboroženi s 30 cm topovi. Roždestvenskij je potem imel še na razpolago 8 (ali 12) rušilcev torpedov. Ker je Roždestvenskij imel štiri bojne ladje velike bojne vrednosti, ki je morda celo prekašala japonsko, so odločile na japonski strani poleg bojnih ladij zmago križarke I. razreda in najbrž tudi torpedna flotila, dočim so križarke II. razreda zlahka obvladale zastarele ruske tipe. Ruske ladje tipa „Borodino“ („Orel“, „Knez Suvorov“ „Borodino“, „Aleksander III.“) so bile zgrajene na Francoskem po tipu „Cesarevič“. Te ladje so imele še pod vodo 38milimetrovski oklep, ki je segal 15 m pod vodo. Bile so v defenzivnem in ofenzivnem oziru jako močne in so se mogle z lahka kretati.

Rusom sovražno časopisje vriska veselja, da na stotine raztrejenih milijonov leži za Ruse izgubljenih v Korejski cesti. Lahko se ceni, da znaša ruska izguba nad 300 milijonov kron. Nesreča tako ogromnega obsega je težko pojmljiva, ker je rusko brodovje imelo, kakor so pred tedni zatrjevala poročila, premoč. Mogoče je trojno: ali so Rusi napačno poročali o moči svojega topništva, ali se je izvršilo veliko izdajstvo, ali so se pa Rusi že pri prvih japonskih strelah tako zmedli, da so svojo bojno vrsto razrdili, in tako pokazeti nezadostno disciplino in izvežbanost. Uprav kričeče je dejstvo, ki se je zgodilo pri Liankurtskih pečinah. Štiri najlepše ruske ladje, med njimi izmed vsega brodovja najboljša „Orel“, so se Japoncem kar udale tako, da Japonci niso imeli nobenih poškodb.

Ona država, na katere moč so se tako zanašali, je globoko ponižana in prenašati mora najostrejšje kritike o nesposobnosti vojne uprave. To nas kot Slovane globoko boli, a obenem nas vendar navdaja upanje, da bodo grozni udarci, katere je doživela Rusija v japonsko-ruski vojski pokazali ji pot k zbolšanju in da je za Slovane končno vendar bolje, da se je katastrofa zgodila v boju z Japonci, nego bi se kaj takega zgodilo n. pr. z Nemci. Stara konservativna Rusija si mora ob takih dogodkih mirno dopustiti opazke, da je zmaga njenega sovražnika zmaga večje omike. Kaka bi bila ruska moč, če bi se ostrila z istimi sredstvi, kakor se ostri moč manjše Japonske!

Šanghaj, 31. maja. V Vuzung je pribežalo deset ruskih ladij, ki so se udeležile bitke pri Tsusimi. Danes je tjakaj prispela transportna ladja „Koreja“, ki je poškodovana pod vodno črto. Sodi se, da bo še več ruskih ladij v Vuzungu iskalo zatočišča.

London, 31. maja. „Daily Express“ poroča, da je vladivostoška križarka „Gromoboj“, ki je zapustila pristanišče, da bi se združila z brodovjem admiral Roždestvenskega, zadela izven luke na mino in se potopila. Ž njo je baje utonila vsa posadka, ki je štela 800 mož in admiral Skridlov. Da je bil Skridlov na krovu te ladje, se sklepa iz tega, ker je izdal pred tremi dnevi dnevno povelje, da odpluje iz Vladivostoka in da ga ima spremljati tudi križarka „Rosija“.

London, 31. maja. Tudi admiral Roždestvenskij je ujet. To potrjujeta dve poročili. „Daily Mail“ javlja iz Tokio, da je bil Roždestvenskij, ko se je v soboto začel „Knjaz Suvorov“ potapljati, prenešen na drugo ladjo in da je bil včeraj ujet. Roždestvenskij je naroki težko ranjen. „Daily Telegraph“ pa poroča, da je Roždestvenskij na levem očesu težko ranjen in da se je vdal Japoncem.

London, 31. maja. V Tokio je razširjena doslej še ne potrjena govorica, da so šle pred Vladivostokom postavljene japonske ladje proti severu bežečim ruskim ladjam nasproti in tudi večino teh ruskih ladij potopile. Izmed 26 ruskih ladij sta našli samo dve.

Službo

želi takoj nastopiti

delaven, značajan in izobražen mož v občinsko ali odvetniško ali drugo pisarno kot uradnik; sprejme tudi kako zaupno mesto.

Več pove upravništvo „Domovine“. (281) 1

Gostilna

„Pri divjem možu“

v Spodnji Hudinji pri Celju

== se da v najem. ==

Ponudbe se naj pošljejo na Simon Kukeca
v Žalec. (279) 3-1

Trgovina

z manufakturnim, špecerijskim in železnim blagom
v cvetočem stanju

se takoj proda.

Natančneje pove le samo kupcem upravištvo
(263) 4-3 „Domovine“.

Naprodaj

je sredi trga blizu Celja enonadstropna hiša
pripravna za vsako trgovino.

Zraven je 6000 hmeljev, katerih 4000
je na novo nasajenih z dve in tri letnim gold-
lingerjem; poleg je tudi novozidana sušilnica.
Natančneje se izve v upravištvo tega lista.
(272) 3-3

Učenca

za
== slikarsko obrt ==

močnega in poštenega sprejme **Albin Paradiž**.
Natančneje pojasnila daje g. Zabukovšek
Celje, Glavni trg. (282) 1

Izurjen strojnik

(266) 3-3 (mašinist)

se sprejme s 1. junijem

v tovarni na Spodnjem Štajerskem.

Isti mora biti neoženjen, zanesljiv in trezen.
Ponudbe pod šifro **F. K.** na uredništvo lista.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje

== vsakovrstnih pušk ==

za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod
popolnim jamstvom. Tudi predeluje samokres-
nice, sprejema vsakovrstna popravila ter jih
točno in dobro izvršuje. — Vse puške so na
c. kr. preskuševalnici in od mene preskušene. —
Slovenske ali nemške cenike na zahtevanje
(555) zastoj in poštne prosto. 50-3

Patentirane, same ob sebi delujoče

ŠKROPILNICE 'SYPHONIA'

(143) 15-12 za vinograde in hmeljnike

za zatiranje sadnih škodljivcev

proti boleznim na perju, za odpravo predenja in divje sorčice itd.

Same ob sebi delujoče, nošnje brizgalnice tudi z bakrenim kotlom

za 10 ali 15 litrov tekočine, s pripravo za **petrolejno mešanico** ali
brez nje in vožnje, same ob sebi delujoče brizgalnice proizvajajo kot specialitete

Ph. Mayfarth & Co.

tvornice poljedelskih strojev, specialna tvornica vinskih in sadnih stiskalnic in drugih strojev

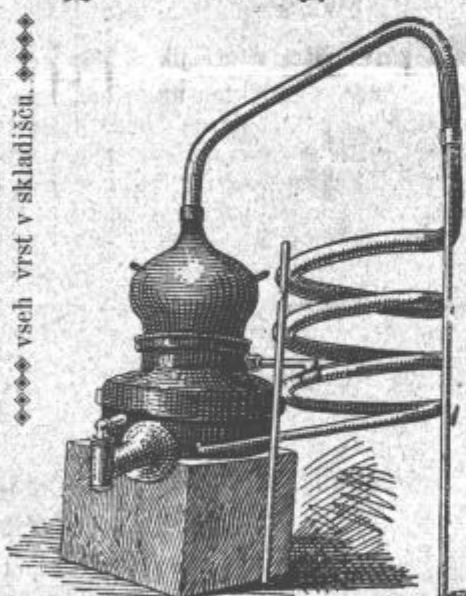
DUNAJ, II. Taborstrasse št. 71.

Ilustrovani ceniki zastoj.

Zastopniki in preprodajalci se iščejo.

Zacinjenje in popravila vsake vrste
točno in ceno.

Kotli za pranje in kuhanje
žganja

Demetriji Glumac, kotlar

Celje, Graška cesta št. 28

se priporoča p. n. naročnikom za vsa v njegovo stroko
spadajoča dela kakor za **vsakovrstno monti-**
ranje parnih kotlov, za parne stroje, v
barvarijah, belilnicah, kožarnah, tovar-
nah za sveče in magarin itd., paro- in
vodovode v bakru in železu.
(288) 50-7

Original
SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
birno itd. so

Singerjevi
šivalni stroji
za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
moderne in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. (152) -16

Ferdinand Sikošek

slikarski in pleskarski mojster

Cerkveni trg 4 **CELJE** Cerkveni trg 4

prevzame vsa cerkvena, sobna, dekoracijska, črkoslikarska, pohišvena in druga
v njegovo stroko spadajoča dela, katera izvršuje po konkurenčnih cenah, točno in
solidno po najmodernejših vzorcih. ***** Proračuni na zahtevanje brezplačno.

Fizol, krompir, jabolka,
orehe

sploh vse deželne pridelke

kupi (42) 50-19

Anton Kolenc, trgovec v Celju.

(178) 10-8
1600 hektolitrov

najboljšega laškega rilčka, malega rilčka, tramineca, rutlandca, belega in rdečega burgundca iz let 1904, 1903, 1901 prodaja grajščina

Dugoselo, Hrvatsko

kjer je železniška in poštna postaja.

40%

manj delavske sile potrebujejo gasilna društva pri brizgalnicah najnovejšega zistema in prenosom ravnoteža, odlikovanega v Pragi na razstavi leta 1903, izumitelja in tvorničarja

R. A. SMEKAL-a

iz Smichova. Podružnica Zagreb.

Ti stroji delajo desno in levo, eno in dvo-mlazno 30 do 35 m mlaza! Skladišče vseh gasilnih potrebščin. Tudi na obroke.

S spoštovanjem (497) —29

podružnica R. A. Smekal.

V najem

se vzame dobro idoča

mesarija in gostilna.

Nastop s 15. junijem t. l. — Ponudbe na upravnistvo „Domovine“.

(209) 8-6

Naznanilo preselitve.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svojo
strugarsko delavnico iz Gledališke ulice v

Graško ulico št. 33.

Priporočujoč se za najmnogobrojnejša naročila zagotavljam točno in solidno postrežbo po najnižjih konkurenčnih cenah.

(258) 3-3

Jakob Križman

strugar (Drechsler).

Sprejemem takoj **učenca** za strugarsko obrt.

Južnoštajerska hranilnica v Celju

naznanja, da je **znižala obrestno mero od 1. pro-**
sinca 1905 pri zemljiških posojilih od pet na

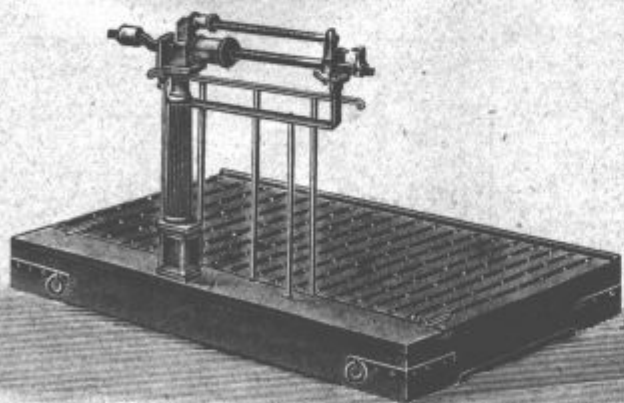
štiri in tričetrt odstotke.

Za **občinska in korporacijska posojila** v okrajih Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje in Vransko pa od pet na

štiri in pol odstotke.

Obrestna mera za **hranilne vloge ostane** kot je bila dosedaj **4⁰/₁₀₀**.

(14) 23

Različne tehtnice.

Izdelujem nove ter popravljam tudi stare, bodisi decimalke, premostne ali sploh vsake vrste tehtnic.

Štedilna ognjišča,

izvršila. — **Štedilna ognjišča** imam vedno v zalogi; po poslani meri se ista hitro izvrše.

Vsakovrstne vodovode,

kuhinje, pralnice, dvorišča, hleve ali vrtove.

bodisi iz studencev, vodnjakov ali hidravličnimi vidri, odkoder se voda lahko poljubno napelje bodisi v

Prevzamem popolno napravo kopališč,

mostiče, železne cvetličnjake, verande, stopnice, ravne ali okrogle.

Vsakovrstne železne ograje

(tudi iz žice), n. pr. za stopnice, cerkve, šole, grobove, vrtove in zasebne hiše itd. — **Železna vrata za prodajalne in skladišča ali pokopališča.** — Popolnoma **železna okna**, primerna za vsako stavbo, osobito za tovarne, skladišča ali hleve, **napeljavno strelovodov** itd.

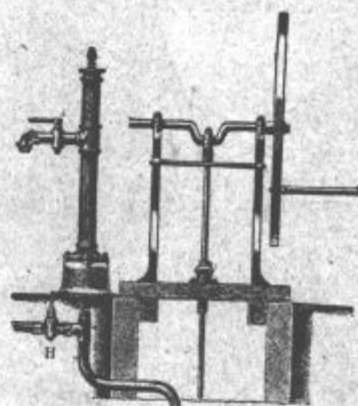
Sploh izvršujem vsa stavbinska in umetniška v mojo stroko spadajoča dela po tovarniških cenah.

Priporočam se za obilno naročbo

(154) 40-9

IVAN REBEK, stavbeni in umetni ključalničar

Poljska ulica št. 14. ♦ **CELJE** ♦ Poljska ulica št. 14.

V soboto dne 4. t. m. se vrše nepreklicno zadnje predstave.

Nastop dveh dam.

Velike ljudske zabave!

Poleg domobranske vojašnice v Gaberjih.

Magneta zračno čudo, imenovana
leteča Grkinja.

Za nadaljno zabavo je na razpolago še tamkaj

mehanično strelišče in karusel ter

gugalnica.

Natančneje na lepakih!

VSTOPNINA: I. vrsta 40 v, stojišče 20 v; otroci polovico.

„K mnogobrojnemu obisku vladno vabijo

lastniki.

Vizitnice priporoča „Zvezna tiskarna“.

Najugodnejši pogoji

za zavarovanje.

Edina

zavarovalna družba

ki ima
slovenskega

Prva češka splošna delniška
družba za zavarovanje na življenje
popolnoma vplačana delniška glavnica K 2.000.000.

glavnega
zastopnika v Trstu

zavaruje na življenje in na dohodke — na vse načine.

po zelo nizkih postavkih.

Natančnejša pojasnila daje

glavno zastopstvo za slovenske dežele v Trstu

ulica Torre Bianca št. 21 I. nadstropje

in njegova okrajna zastopstva v vseh mestih in večjih krajih.

Trgovina z železnino „MERKUR“ P. MAJDIČ, Celje

priporoča:

TRAVERZE, železniške šinje. CEMENT, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.

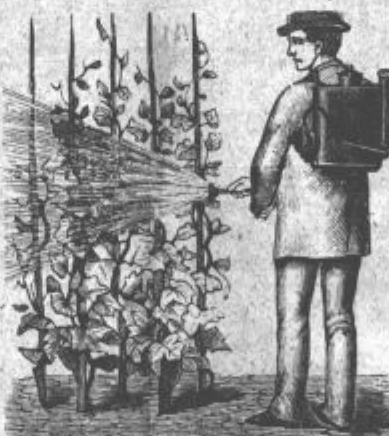
Razne poljedelske stroje

• • • posebno pa • • •

peronospora-brizgalnice.

! Gumi za cepljenje !

Kose, srpi in najboljši brusni kamni.
Mreže in trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

♦ ♦ ♦ CENIK POLJEDELSKIH STROJEV JE IZŠEL. ♦ ♦ ♦

Ženitna ponudba.

Uradnik ekonomije, 28 let star, samec z 1600 K letne plače, katera se po ženitbi še znatno poveča, z nekaj tisoč kron premoženja želi z gospodično z nekaj premoženja, radi ženitve v korespondenco stopiti. Ponudbe na upravnishvo. Anonimno se ne sprejema. Za tajnost se jamči. (280) 2-1

Proda se posestvo

blizu Ljubljane, ob Tržaški cesti, kjer je že dobro vpeljana stara gostilna z lepim senčnatim vrtom, zraven je velika vinska klet, posebno pripravna za kaknega vinskega trgovca na debelo. — Pojasnila daje Egid Jeglič, v Ljubljani, Reseljnova cesta št. 13.

2-2

(270)

Razpis.

Pri okrajnem zastopu v Šmarju pri Jelsah je provizorično oddati

služba okrajne babice

z letno plačo (renumeracijo) 160 K.

Prošnje, opremljene z diplomom, spričevalom mravnosti in eventualnim dokazom sedanjega delovanja je vložiti pri podpisnem okrajnem odboru do **15. junija 1905.**

Nastop službe takoj.

Okrajni odbor Šmarje

dne 17. maja 1905.

(259) 2-2

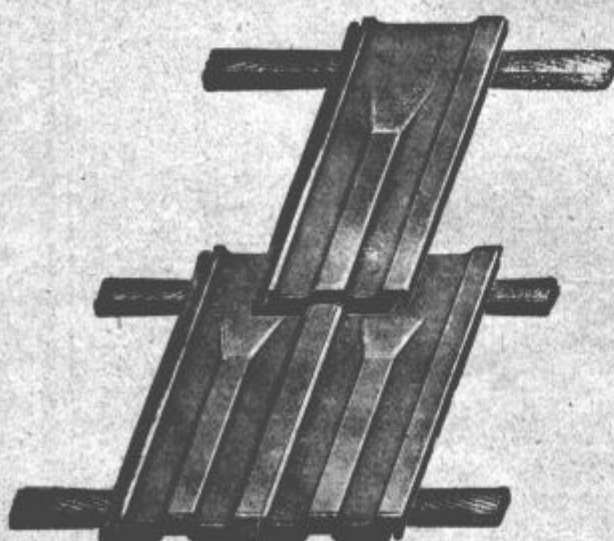
Načelnik: **Dr. Jos. Georg.**

Kupujte narodni kolek!

Otroška vrtnarica

ki ima veselje do tega poklica, se sprejme. Naslov pove uredništvo „Domovine“.

(265) 3-3

F. P. Vidic & Komp. Ljubljana

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke „Koroški model“

(222) 20-5

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani. Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. ♦ Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in J. Marzola.

Najličnejše, najcenejše in najpreprostejše strešno kritje.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki.

Takojšnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.